

SPORUN KİTLELERE YAYGINLAŞTIRILMASINDA, YEREL YÖNETİMLERİN YERİ VE FONKSİYONUNA İLİŞKİN, ANKARA İLİ METROPOL İLÇELERİ BELEDİYE MECLİSİ ÜYELERİNİN GÖRÜŞLERİ*

Erdağ KARAKUŞ **

Hakan SUNAY **

ÖZET

Bu araştırmanın amacı "Sporun Kitlelere Yaygınlaştırılmasında, Yerel Yönetimlerin Yeri ve Fonksiyonuna (S K Y Y Y F) İlişkin Olarak Ankara İli Metropol İlçeleri Belediye Meclisi Üyeleri (BMÜ)'nin Görüşleri'ni belirlemektir. Araştırmanın evreni Nisan 1999 yerel seçimlerinden sonra oluşan Ankara İli Metropol İlçeleri Belediye Meclisi Üyelerinin tamamıdır. (271 üye). Araştırmanın örnekleme ise, her ilçeden random yöntemiyle belirlenen, toplam 150 belediye meclisi üyesidir.

Araştırmadaki veriler tarama yoluyla elde edilmiştir. Anket, önce 30 kişilik bir benzer grup üzerinde uygulanmış, daha sonra uzman görüşleri alınarak son şekli verilmiştir.

Araştırma sonuçlarının istatistiksel analizi S.P.S.S 7.0 istatistik paket programıyla yapılmıştır. Değişkenler ile sorulara verilen yanıtlar arasında fark olup olmadığını anlamak için "tek yönlü varyans analizi", farkın hangi gruplar arasında olduğunu anlaşılması için de "Post Hoc Tukey" testi kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda, BMÜ'nin görev süreleri, eğitim düzeyleri ve bölge farklılıkları ile, yerel yönetimlerin tesis durumu, tesislerin kullanım ve işletilmesindeki stratejiler, spor konusundaki yasal beklentiler, çeşitli kurumlara malzeme yardımı, belediye spor yönetimi, spor tesislerinin denetimi, bölgelere kurulacak tesislerin asgari sayısı ve spor yatırımları sırasında belediyelerin politik davranma eğilimleri arasındaki ilişkiler karşılaştırılmış; bu konularda belediye meclisi üyelerinin tutum ve görüşlerinde, görev süreleri ve eğitim durumları fazla değişikliğe yol açmazken, bölge farklılıkları, görüşlerinde büyük oranda farklılığa yol açmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Belediyeler, Kitle Spor, Yaşam Boyu Spor*

* Bu çalışma Marmara Üniversitesinin 11-13 Mayıs 2000 tarihleri arasında düzenlediği III. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur.

* Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, ANKARA

THE ROLE AND FUNCTION OF LOCAL GOVERNMENT IN ROMOTINGPUBLIC SPORTS ACTIVITIES THE VIEWS OF ANKARA MUNICIPALITY ASSEMBLY MEMBERS

ABSTRACT

This study titled "The Role and Function of Local Government in Promoting Public Sports Activities" has been planned with the aim of determining the views of the members of local municipalities in the Ankara Metropol region.

The research environment of this project was made up all town council members (271 members) in the Ankara Metropol region, who started to function following the April 1999 local election. The sample group was made up randomly chosen 150 members from every town.

The data's in this study obtained by means of questionnaire first of all the questionnaire was applied to a group of 30 people and then the latest version is defined according to the specialist.

The statistical analysis of the project was made via the S.P.S.S 7.0 Statistics Program. one-sided variance analysis was used to understand if there was a difference between the variables and the replies given to the questions and post-hoc tukey test was used to understand among which group difference was.

At the end of study; the time period of town municipality council members' in office, their educational backgrounds and regional disparities have been compared with the state of local government's sports facilities, strategies of administering and using the facilities, legal expectations in relation to sports material support of some institutions, municipal sports administration the control of facilities, minimum number of facilities planned to be established, political tendencies in sports investment. It was found that in relation to the above subjects members' views, time periods in office and educational backgrounds do not matter much. Yet, it was seen that regional disparities significantly in these matters.

Key words : *Municipalities, Public Sports, Lifelong Sports.*

GİRİŞ

Yerel yönetimler, Anayasa'da "Mahalli İdareler" başlığı altında il, belediye ve köy olarak tanımlanmıştır (T.C Anayasası Madde 127). Bu araştırmanın kapsamında yerel yönetimler teriminden belediyeler kastedilmektedir.

Belediyelerin görevleri gereği halka kısmen daha yakın olması, halkoyuyla seçilmesi, yasalar çerçevesinde kendisine kaynak yaratılabilmesi ve yetki özerkliğinin kısmen daha geniş olması nedeni ile halkın temel ihtiyaç ve beklentilerine daha çabuk cevap verebilen kurumlar olduğu düşünülebilir (1580 Sayılı Kanun [S.K]). Toplumsal bir kurum olma özelliği taşıyan sporun da geniş kitlelere yayılması, herkesin spor imkânlarından yararlanması, sporun bireye ve topluma kazandıracağı değerlerle insan ve toplum mutluluğunun sağlanması, yerel yönetimlerin spor politikaları ve yatırımlarına gereken önemi vermeleri ile mümkün olacaktır.

Belediyelerin spor hizmetlerine ilişkin görevleri gerek belediye kanununda gerekse başka kanunlarda belirtilmiştir. Örneğin; 1580 sayılı Belediye Kanunu'un 33. maddesinde "Halk için kütüphane ve okuma salonları açmak, belediye bahçeleri, fidanlıkları, çocuk bahçeleri, oyun ve spor yerleri yapmak, belediye korulan yetiştirmek, bunları korumak ve işletmek" (1580 S.K).

3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'da, büyükşehir belediyeleri ile spor ilişkisi, belediyenin görevleri bölümünde; "Yeşil sahalara, parklar ve bahçeler yapmak, sosyal ve kültürel hizmetlerine getirmek, spor, dinlenme, eğlence ve benzeri yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işlettmek" şeklinde ifade edilmiştir (3030 S.K).

3289 sayılı GSGM Kanunu'nda ise belediyelerin gelirlerinin %1'ini Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'ne aktarılması öngörülmektedir (3289 S.K Madde 40).

Devlet Planlama Teşkilatı'nın 1996 Yılı Programı hukuki ve kurumsal düzenlemeler izleme raporunda "Ekonomide Etkinliğin Artırılmasına Yönelik Yapısal Değişim Projeleri" başlığı altında Mahalli İdarelerin Güçlendirilmesi Reformu kapsamında şu hususlara yer verilmiştir:

"Merkezi idarece yürütülen genel nitelikteki hizmetlerin mahalli idarelere devrine ilişkin düzenlemelerin yapılması; Yerel nitelikli kamu hizmetlerinin mahalli idareler tarafından yürütülmesine yönelik mevzuat düzenleme çalışmaları yapılacaktır. Bu kapsamda ilk düzenlemelere turizm, çevre, kültür, spor, köy hizmetleri ve sosyal hizmetlerden başlanılacaktır." (<http://www.dpt.gov.tr/dptweb/ekutup97/hukuk96>)

Bu çalışmalar sırasında GSGM ile işbirliği yapılacağı vurgulanmıştır

Belediyelerin karar organı olan Belediye meclisleri diğer politikaların yanı sıra, spor politikalarının da oluşturulması ve uygulanması konusunda yetkili birimlerden biridir (Aytaç, 1998).

Araştırmanın temel amacı, sporun kitlelere yaygınlaştırılması konusunda, yerel yönetimlerin yeri ve fonksiyonuna ilişkin olarak belediye meclisi üyelerinin görüşlerini ortaya koymaktır.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni, evreni, örnekleme, veri toplama aracı ve verilerin analizi konuları yer almaktadır.

Araştırmanın Deseni

Bu araştırma karşılaştırmalı türden ilişkisel tarama modelindedir. Araştırmada; Ankara ili metropol ilçeleri belediye meclisi üyelerinin, sporun kitlelere yaygınlaştırılmasında yerel yönetimlerin yeri ve fonksiyonuna ilişkin, tutum ve görüşleri karşılaştırılarak var olan durum betimlenmiştir.

Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Ankara İli metropol ilçeleri olan; Altındağ, Çankaya, Etimesgut, Gölbaşı, Keçiören, Mamak, Sincan ve Yenimahalle ilçeleri BMÜ'nin tamamı olan 271 meclis üyesidir (Yüksek Seçim Kurulu [YSK] Tutanakları, 1999).

Araştırmanın örneklemini ise, her ilçeden random yöntemiyle belirlenen toplam 150 BMÜ'dür.

Araştırmanın evreni, örneklemini ve ankete katılma oranlarının ilçelere göre frekans dağılımı Tablo-1'de verilmiştir.

Tablo 1: Ankara İli Metropol İlçeleri BMÜ ve İlçelere Göre Ankete Katılma Oranları (Mayıs 1999)

İLÇE ADI	Belediye Meclis Üyesi Sayısı	Ankete Katılan Belediye Meclis Üyesi Sayısı	Ankete Katılım Oranı (%)
1.Altındağ	37	20	54.1
2.Çankaya	40	20	50.0
3.Etimesgut	30	16	53.3
4.Gölbaşı	15	12	80.0
5.Keçiören	45	22	48.9
6.Mamak	37	20	54.1
7.Sincan	30	20	66.1
8.Yenimahalle	37	20	54.1
TOPLAM	271	150	55.3

Veri Toplama Aracı

Araştırmada beşli likert tipi anket kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan anketin oluşturulmasında çeşitli uzman görüşlerine başvurulmuş, uzmanlardan edinilen görüşler doğrultusunda anket soruları oluşturulmuştur. Daha sonra anket sorularının okunduğunda anlaşılıp anlaşılmadığı, istenilen bilgiyi verip vermediği, doğru işaretlenip işaretlenmediği, verileri sağlıklı olarak derlemeye hizmet edip etmediği dolayısıyla güvenilir olup olmadığını anlamak için Nisan 1999 yerel seçimleri öncesi çeşitli siyasi partilerin belediye meclisi üyesi adaylarının bir kısmına ve mevcut Yenimahalle BMÜ'nin bir bölümüne ön uygulama yapılmıştır. Ön uygulama sonucunda anketin anlaşılmayan bölümleri yeniden gözden geçirilmiş, amaca hizmet etmeyen sorular çıkarılmış veya anlaşılır hale getirilmiştir. Sonuç olarak anket dört bölümden oluşturulmuştur. Birinci bölümde BMÜ'nin kişisel bilgileri, ikinci bölümde BMÜ'nin SKYYF' na ilişkin tutumları, üçüncü bölümde, BMÜ'nin SKYYF' na ilişkin görüşleri ve dördüncü bölümde BMÜ'nin SKYYF konusundaki önerilerini soran, açık uçlu tek soru yer almıştır. Ankette Likert tipi 5'li derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Anket " Hiç katılmıyorum " dan " Tamamen katılıyorum "a doğru 1'den 5' e doğru puanlanarak kodlanmıştır. Yüksek puan, olumlu yöndeki tutum ve görüşleri, düşük puan olumsuz yöndeki tutum ve görüşleri tanımlamaktadır. Ayrıca aracın güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Buna göre, araştırmaya katılan BMÜ'nin SKYYF'na ilişkin tutumlarının alpha güve-

nilirlik katsayısı .70, SKYYYYF'na ilişkin görüşlerinin alpha güvenilirlik katsayısı yine .70 olarak tespit edilmiştir. Bu araştırmanın hedef kitlesinin çok farklı özelliklere sahip olması nedeni ile BMÜ'nin SKYYYYF'na ilişkin tutum ve görüşlerinin yapı geçerliliği, maddelerin ayırt edicilikleri ve maddelerin güvenilirlik düzeyi ayrıca bir kez daha değerlendirilmiştir. Analiz sonucunda madde seçiminde, madde faktör yük değerlerinin .30'un üzerinde olması ve bir maddenin sadece bir faktörde yüksek yük değerine sahip olması ölçütleri dikkate alınmıştır. BMÜ'nin SKYYYYF'na ilişkin tutum ve görüşlerini belirleyen 18 madde içinden, düşük faktör yük değerine sahip olması nedeni ile 4 madde araçtan çıkartılmıştır. Tekrar edilen faktör analizi sonuçlarına göre aracın 6 maddesinin tutumları ölçtüğü (Ek Tablo.1), 8 maddesinin görüşleri ölçtüğü (Ek Tablo.2) saptanmıştır.

Verilerin Analizi

BMÜ'nin, SKYYYYF'na ilişkin tutum ve görüş puanların betimlenmesinde aritmetik ortalama kullanılmıştır. Katılımcıların SKYYYYF'na ilişkin tutum, görüşlerine ilişkin aldıkları puanların, faktörde ve toplamda alınabilecek en yüksek değere yakın olduğunda olumlu, en düşük değere yakın olduğunda olumsuz ve ortada bir düzeyde olması durumunda ise yeterince tutum, görüş oluşmadığı şeklinde yorumlanmıştır.*

BMÜ'nin, SKYYYYF'na ilişkin tutum ve görüşlerinin incelenmesinde görev sürelerinin, eğitim düzeylerinin ve görev bölgelerinin farklılığa yol açıp açmadığı tek yönlü varyans analizi ile test edilmiştir. Varyans analizi sonucunda gruplar arası bir fark çıkması durumunda farkın hangi gruplar arasında olduğunu anlamak için Post-Hoc Tukey testi uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 7.0 istatistik paket programı kullanılmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

1. BMÜ'nin Demografik Özellikleri

BMÜ'nin kişisel bulgularının incelenmesi sonucu, yeni BMÜ %63.1 oranıyla ilk sırada yer almıştır. Bunu %27.5 oranıyla 1-5 yıl arası görev yapanlar ve %9.4 oranıyla 5-10 yıl arası görev yapanlar takip etmektedir. BMÜ'nin eğitim durumlarında ise, orta öğretim düzeyinde eğitim görmüş üyelerin %67.33 oranıyla ilk sırayı aldıkları görülmektedir. İlköğretim mezunları %16 ve yükseköğretim mezunları %16.66 lık oranlarla hemen hemen aynı durumdadırlar.

---

* Likert tipi değerlendirme ölçeği kullanılarak yapılan tutum ölçmelerinde puanın olumlu uçta olması olumlu tutumları, olumsuz uçta olması olumsuz tutumları, ortalarda olması ise tutumun henüz oluşmadığı şeklinde yorumlanmıştır (Turgut ve Baykul, 1993).

2. BMÜ'nin SKYYF'na İlişkin Tutum ve Görüşlerinin Betimsel İstatistiği ve Varyans Analizi Sonuçları

Tablo 2: BMÜ'nin SKYYF'na ilişkin Tutum Puanlarının Görev Sürelerine Göre Betimsel İstatistiği

	Görev Süreleri	N	Tutum Puan Ort.	Std. Sapma
TUTUM VE GÖRÜŞLER	1ay	94	26,6596	3,5365
	1 – 5 yıl	41	26,6581	3,1433
	5- 10 yıl	15	25,7143	3,4957
	TOPLAM	150	26,5705	3,4175

Tablo 3: BMÜ'nin SKYYF'na İlişkin Tutum Puan Ortalamalarının Görev Sürelerine Göre Varyans Analizi Sonuçları

TUTUM VE GÖRÜŞLER	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	11,327	2	5,664	,482	,619
Grup İçi	1717,183	147	11,762		
TOPLAM	1728,510	150			

P<0,05

Tablo-3'deki varyans analizi sonuçlarına göre BMÜ' nin SKYYF'na ilişkin tutum puan ortalamalarının eski ve yeni belediye meclisi üyelerinde istatistiksel anlamda farklılık olmadığı saptanmasına rağmen, Tablo-2'deki betimsel istatistik sonuçlarına göre yeni seçilen BMÜ' nin eskilere göre göreceli olarak SKYYF'na ilişkin tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır. Bu da yeni belediye meclisi üyelerinin spora karşı daha olumlu tutumlar sergilediğini göstermektedir.

Tablo- 4: BMÜ' nin SKYYF' na ilişkin Tutum Puanlarının Eğitim Düzeylerine Göre Betimsel İstatistiği

Eğitim Düzeyleri	N	Ortalama	Std. Sapma
1. İlköretim	24	25,5417	4,0538
2. Ortaöğretim	101	26,6832	3,4086
3. Yükseköğretim	25	27,1200	2,5384
TOPLAM	150	26,5733	3,4062

Tablo- 5: BMÜ'nin S K Y Y Y F' na ilişkin Tutum Puan Ortalamalarının Eğitim Düzeylerine Göre Varyans Analizi Sonuçları

TUTUM	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	34,234	2	17,117	1,485	,230
Grup içi	1694,460	147	11,527		
TOPLAM	1728,693	150			

P<0,05

Tablo-5'deki varyans analizi sonuçlarına göre BMÜ'nin S K Y Y Y F' na ilişkin tutum puanlarının eğitim düzeylerine göre istatistiksel anlamda farklılık oluşturmasına rağmen, Tablo-4'teki betimsel istatistik sonuçlarına bakıldığında belediye meclisi üyelerinin eğitim düzeyi yükseldikçe S K Y Y Y F' na ilişkin tutumları da göreceli olarak yükselmektedir. Bu durum eğitim düzeyi ile spora olan tutumlar arasında yakın bir ilişki olduğunu, eğitim düzeyinin yükselmesiyle spora olan olumlu tutumların da yükseldiğini göstermektedir.

Tablo- 6: BMÜ'nin S K Y Y Y F' na ilişkin Tutum Puanlarının Görev Bölgelerine Göre Betimsel İstatistiği

İlçeler	N	Ortalama	Std. Sapma
TUTUM 1.Altındağ	20	27,2000	3,4732
2.Çankaya	20	27,6000	3,1018
3.Etimesgut	16	25,9375	2,6700
4.Gölbaşı	12	25,6667	4,7737
5.Keçiören	22	26,4545	2,9233
6.Mamak	20	26,9500	3,8041
7.Sincan	20	25,8500	2,7773
8.Yenimahalle	20	26,4500	3,9666
TOPLAM	150	26,5733	3,4062

Tablo-7: BMÜ'nin S K Y Y Y F' na ilişkin Tutum Puan Ortalamalarının Görev Bölgelerine Göre Varyans Analizi Sonuçları

TUTUM	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	59,185	7	8,455	,719	,656
Grup içi	1669,509	142	11,757		
TOPLAM	1728,693	150			

P<0,05

Tablo- 7'deki varyans analizi sonuçlarına göre BMÜ'nin S K Y Y Y F' na ilişkin tutum puan ortalamalarının görev bölgelerine göre istatistiksel anlamda farklılık oluşturmasına rağmen, Tablo- 6'daki betimsel istatistik sonuçlarına göre belediye meclisi üyelerinin S K Y Y Y F' na ilişkin tutum puan ortalamalarının en düşükten en yükseğe doğru sıralanmış şekli ile Gölbaşı, Sincan, Etimesgut, Yenimahalle, Keçiören. Mamak, Altındağ, Çankaya şeklinde göreceli olarak yükseldiği saptanmıştır. Bu göreceli farklılığın, nüfusu az ve yeni olan ilçelerden (Gölbaşı, Sincan, Etimesgut [Ek-3]), eski ve nüfusu büyük olan ilçelere (Yenimahalle, Keçiören, Mamak, Altındağ, Çankaya [Ek-3]) doğru yükseldiği görülmektedir.

3. BMÜ'nin Toplam Görev Süreleri ile SKYYYYF'na İlişkin Tutum ve Görüşleri Arasındaki Farklılığın İncelenmesi:

BMÜ'nin Toplam Görev Süreleri ile SKYYYYF'na ilişkin tutum ve görüşleri arasında farklılığın incelenmesi sonucu anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

4. BMÜ'nin eğitim düzeyleri ile SKYYYYF'na ilişkin tutum ve görüşleri arasındaki farklılığın incelenmesi:

BMÜ'nin eğitim düzeyleri ile SKYYYYF'na ilişkin tutumları arasındaki farkın varyans analizi sonuçlarına göre anlamlı bir fark olmadığı belirlenirken, bazı görüşler arasında, varyans analizi sonuçlarına göre anlamlı bir fark saptanmıştır. BMÜ'nin eğitim düzeyleri ile SKYYYYF'na ilişkin görüşler arasındaki farkın varyans analizi sonuçları Tablo-8 de gösterilmiştir.

Tablo 8: BMÜ'nin Eğitim Düzeyleri İle SKYYF'na İlişkin Görüşleri Arasındaki Farkın Varyans Analizi Sonuçları

Varyansların Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	P	
S11: Semt sahaları ve spor salonları kulüplerden çok, yaşam boyu spor amacıyla kullanılmalıdır.	Gruplar arası	,593	2	,297	,331	,719
	Grup içi	131,700	147	,896		
	TOPLAM	132,293	149			
S12: Belediyelere ait spor tesisleri, mutlaka belediyeler tarafından işletilmelidir.	Gruplar arası	,855	2	,427	,280	,756
	Grup içi	224,718	147	1,529		
	TOPLAM	225,573	149			
S13: Kitle sporuna yönelik alanların yapımı tamamen yerel yönetimlere devredilmelidir.	Gruplar arası	,120	2	5,983E-02	,39	,962
	Grup içi	228,174	147	1,552		
	TOPLAM	228,293	149			
S14: Geniş kitlelerin spor yapabileceği alanların yapılması şartı ile, hazine arazilerinden uygun olan yerlerin ilgili belediyelere tahsis için yasal düzenleme yapılmalıdır.	Gruplar arası	8,629E-02	2	4,314E-02	,39	,962
	Grup içi		147	1,552		
	TOPLAM		149			
S15: Belediyeler, spor kulüplerine branş çeşitliliği şartı ile düzenli olarak spor malzemesi yardımı yapmalıdır.	Gruplar arası	1,965	2	,982	,875	,419
	Grup içi	165,109	147	1,123		
	TOPLAM	167,073	149			
S16: Bölgenizde bulunan ilköğretim ve ortaöğretim okullarından spor malzemesi sıkıntısı çekenlere belediye destek olmalıdır.	Gruplar arası	4,953	2	2,447	1,880	,156
	Grup içi	193,640	147	1,317		
	TOPLAM	198,593	149			
S17: Belediyeye ait tüm spor faaliyetlerinin sevk ve idaresi seçilmişlerin yönetiminden çıkartılıp, bu konuda mesleki eğitim almış uzmanların idaresine bırakılmalıdır.	Gruplar arası	11,131	2	5,565	3,993	*
	Grup içi	204,869	147	1,394		
	TOPLAM	216,000	149			
S18: Belediyeler çoğunlukla, spor yatırımlarını bir sonraki seçime altyapı olması amacıyla gerçekleştirmektedirler.	Gruplar arası	,864	2	,432	1,093	,338
	Grup içi	58,129	147	,395		
	TOPLAM	58,993	149			

* P < 0.05

Tablo-8'deki varyans sonuçlarına bakıldığında görüleceği gibi, BMÜ'nin eğitim düzeyleri ile anket sorularına verdikleri yanıtlar arasında biri hariç anlamlı bir fark yoktur. Farklılık belediyelerin spor yönetiminin seçimle gelmiş politikacılar yerine, bu konuda mesleki eğitime sahip uzmanlarca yürütülmesi gerektiği görüşüne, üniversite mezunları ile ilköğretim mezunları arasında, üniversite mezunları lehine saptanmıştır. Üniversite mezunları her işin ayrı bir uzmanlık ge-

rektirdiği gerçeğinin daha fazla farkında oldukları için belediye spor yönetiminin de uzmanlara bırakılmasına daha fazla taraftardılar. Ankara metropol ilçelerindeki durum da bu genel görüşe benzemektedir.

5. BMÜ'nin Görev Bölgesi Farklılıkları ile SKYYF'na İlişkin Tutum ve Görüşleri Arasındaki Farklılığın İncelenmesi.

Tablo 9: BMÜ'nin Görev Bölgelerindeki Farklılık İle SKYYF'na İlişkin Tutumları Arasındaki Farkın Varyans Analizi Sonuçları

Varyansların Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	P	
S5: Spor her insan için bir haktır.	Gruplar arası	2,938	7	,420	1,149	,336
	Grup içi	51,895	147	,365		
	TOPLAM	54,833	149			
S6: Spor doğru ve düzenli olarak yapılırsa insanları iş verimi artır.	Gruplar arası	,251	7	3,580E-02	,078	,999
	Grup içi	65,089	147	,458		
	TOPLAM	65,340	149			
S7: Geniş kitlelerin spor yapabileceği, ancak yerleşim yerlerine uzak spor alanlarına sabah ve akşam saatlerinde belediye tarafından ücretsiz toplu taşıma yapılmalıdır.	Gruplar arası	9,355	7	1,336	,876	,527
	Grup içi	216,645	147	1,526		
	TOPLAM	226,000	149			
S8: Halka açık spor alanlarında sağlıklı yaşam amacıyla spor yapanlara, bilinçli olarak spor yapmaları için danışmanlık bazında antrenörlük ve sağlık bilgisi hizmetleri, belediye tarafından ücretsiz olarak sunulmalıdır.	Gruplar arası	19,551	7	2,793	2,667	*
	Grup içi	148,689	147	1,047		,013
	TOPLAM	168,240	149			2-3 2-4 2-5 2-6 2-7 2-8
S9: Belediyeye ait her türlü spor alanlarında belediye tarafından sürekli bir sağlık ekibi ve ilk yardım teçhizatı bulundurulmalıdır.	Gruplar arası	12,236	7	1,748	1,820	,088
	Grup içi	136,404	147	,961		
	TOPLAM	148,640	149			
S10: Her semte en az bir saha, her ilçeye en az bir spor salonu kurulup, halkın hizmetine açılmalıdır.	Gruplar arası	5,134	7	,733	1,167	,325
	Grup içi	89,239	147	,628		
	TOPLAM	94,373	149			

* P<0.05

Tablo 10: BMÜ'nin Görev Bölgelerindeki Farklılık ile SKYYFna İlişkin Görüşleri Arasındaki Farkın Varyans Analizi Sonuçları

Varyansların Kaynağı		Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	P
S11:Semt sahları ve spor salonları kulüplerden çok, yaşam boyu spor amacıyla kullanılmalıdır.	Gruplar arası	2,266	7	,324	,354	,927
	Grup içi	130,027	147	,916		
	TOPLAM	132,293	149			
S12:Belediyelere ait spor tesisleri, mutlaka belediyeler tarafından işletilmelidir.	Gruplar arası	6,146	7	,878	,568	,781
	Grup içi	219,427	147	1,545		
	TOPLAM	225,573	149			
S13:Kitle sporuna yönelik alanların yapımı tamamen yerel yönetimlere devredilmelidir.	Gruplar arası	11,908	7	1,701	1,116	,356
	Grup içi	216,427	147	1,524		
	TOPLAM	228,293	149			
S14:Geniş kitlelerin spor yapabileceği alanların yapılması şartı ile, hazine arazilerinden uygun olan yerlerin ilgili belediyelere tahsisi için yasal düzenleme yapılmalıdır.	Gruplar arası	4,905	7	,701	1,340	,236
	Grup içi	74,268	147	,523		
	TOPLAM	79,173	149			
S15:Belediyeler, spor kulüplerine branş çeşitliliği şartı ile düzenli olarak spor malzemesi yardımı yapmalıdır.	Gruplar arası	23,278	7	3,325	3,284	*
	Grup içi	143,795	147	1,013		
	TOPLAM	167,073	149			
S16:Bölgenizde bulunan ilköğretim ve ortaöğretim okullarından spor malzemesi sıkıntısı çekenlere belediye destek olmalıdır.	Gruplar arası	22,016	7	3,145	2,529	*
	Grup içi	176,577	147	1,243		
	TOPLAM	198,593	149			
S17:Belediyeye ait tüm spor faaliyetlerinin sevk ve idaresi seçilmişlerin yönetiminden çıkartılıp, bu konuda mesleki eğitim almış uzmanların idaresine bırakılmalıdır.	Gruplar arası	23,323	7	3,332	2,456	*
	Grup içi	192,677	147	1,357		
	TOPLAM	216,000	149			
S18:Belediyeler çoğunlukla, spor yatırımlarını bir sonraki seçime altyapı olması amacıyla gerçekleştirmektedirler.	Gruplar arası	2,898	7	,414	1,048	,400
	Grup içi	56,095	147	,395		
	TOPLAM	58,993	149			

* P < 0.05

Tablo-9 ve Tablo-10 'da görüldüğü gibi BMÜ'nin görev bölgelerindeki farklılık ile;

Sporun kişisel bir hak olup aynı zamanda sosyal, zihinsel,duygusal ve fiziksel gelişim sağladığı,

Semt sahalarnn, daha çok yaşam boyu spor amacıyla kullanılması gerektiği,

Spor alan ve tesislerinin yapımında yerel yönetimlerin etkinliğini artırmaya yönelik yasal düzenlemelerin gerektiği,

Spor tesislerinin amaca uygun olarak kullanılmasının belediye tarafından sürekli denetlenmesi gerekliliği,

Belediyelerin, ilçeleri bazında kurması gereken spor tesislerinin asgari sayı ve kapasitesine ilişkin görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanamamıştır.

Anlaşılabacağı üzere Ankara'nın tüm metropol ilçelerinin BMÜ'nin görüşleri aynı yöndedir. İlçelerin nüfus yoğunluğu farkı, sosyo-kültürel farklılıkları ve belediyelerin bütçe farklılıkları bu konulardaki düşüncelerinde değişikliğe neden olmamıştır.

Ankara İli Metropol İlçeleri BMÜ'nin bölge farklılıkları ile anket sorularına verdikleri yanıtlara ilişkin bazı görüşler arasında farklılık belirlenmiştir. Buna göre;

BMÜ'nin görev bölgelerindeki farklılık ile halka açık spor alanlarında spor yapanlara, danışmanlık bazında antrenörlük ve sağlık bilgisi hizmeti verilmesi gerektiği görüşüne, Çankaya ilçesi ile, Etimesgut, Gölbaşı, Keçiören, Mamak, Sincan ve Yenimahalle ilçeleri belediye meclisi üyeleri arasında; Çankaya lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p < 0.05$).

BMÜ'nin görev bölgelerindeki farklılık ile kendi bölgelerindeki spor kulüpleri ve okullara, belediyelerin düzenli olarak spor malzemesi yardımı yapması gerektiğine ilişkin görüşe, Çankaya ile tüm diğer ilçeler arasında; Çankaya ilçesi lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p < 0.05$).

BMÜ'nin bölge farklılıkları ile belediye spor yönetiminin seçilmişler yerine spor yönetimi uzmanlarına bırakılması görüşüne, Çankaya ilçesi ile Altındağ, Mamak, Sincan ilçeleri arasında Çankaya lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p < 0.05$).

Bu da yine spor yönetiminin siyasetten arındırılması işinin Çankaya'da daha fazla kabul gören bir anlayış olduğunu göstermektedir.

6. BMÜ'nin SKYYF'na Yönelik Spor Yatırımı Yapılırken Dikkate Alınması Gereken Hedef Kitlenin Belirlenmesine Ait Görüşlerin İncelenmesi:

BMÜ'nin, spor yatırımı yapılırken öncelikle dikkate alınması gereken hedef kitle belirlemele-ri Tablo-11'de görölmektedir.

Tablo 11: Ankara İli Metropol İlçeleri BMÜ'nin Spor Yatırımı Konusunda Hedef Kitle Önceliği

Hedef Kitle	Frekans	%
Çocuklar (3-10) yaş	85	56,66
Gençler (11-20) yaş	40	26,66
Yetişkinler (21-31) yaş	1	0,66
Orta Yaş (32-50)	1	0,66
İleri Yaş (51-65)	1	0,66
Yaşlılar (65 ve üstü)	2	1,33
Özürümler	20	13,33
TOPLAM	150	100,00

Tablo-11'de görüldüğü gibi, BMÜ, spor yatırımı yapılırken ilk önce dikkate alınması gereken hedef kitleyi % 56,66 oranında çocuklar, % 26,66 oranında gençler, % 13,33 oranında özürümler, % 1,33 oranında yaşlılar olarak belirtmişlerdir. Yetişkinler, Orta yaş ve ileri yaş grubunun öncelikle dikkate alınması gerektiğini düşünen üyeler ise % 0,66 oranında eşit paylaşıma sahiptirler.

TARTIŞMA VE SONUÇ

BMÜ'nin, SKYYF'na ilişkin tutum ve görüşleri, toplam görev sürelerine göre değişmektedir. Yani, eski ve yeni meclis üyelerinin görüşleri aynıdır. Ancak yeni BMÜ'nin eskilere oranla göreceli olarak daha olumlu tutumlar sergilemeleri belediye meclislerinin yeni üyelerden oluşturulmasının (Bkz.Tablo-2) bir sonucu olup, sporun kitlelere yaygınlaştırılmasında olumlu etkiler yapacağı düşünülebilir.

BMÜ'nin, SKYYF'na ilişkin tutum ve görüşleri eğitim düzeylerine göre değişmemektedir. Ancak, belediyelerin spor yönetiminin seçilmişler yerine, bu konuda spor yönetimi eğitimi almış, uzman kişilerin idaresine bırakılması gerektiği görüşüne, üniversite mezunları ile ilköğretim mezunları arasında, üniversite mezunları lehine fark saptanmıştır (Bkz.Tablo-8). Eğitim düzeyi yükseldikçe belediye meclisi üyelerinin SKYYF'na ilişkin tutumlarının da göreceli olarak olum-

lu yönde arttığı saptanmıştır. O halde, üniversite mezunlarının spora karşı daha olumlu tutum sergilediği düşünülebilir.

BMÜ'nin, SKYYF'na ilişkin tutum ve görüşleri görev bölgelerinin farklılığına göre değişmektedir. Ancak, tüm tutumların nüfusu küçük ilçe ile büyük ilçe arasında büyük ilçe (Bkz.Ek-3) lehine, eski ilçe ile yeni ilçe arasında eski ilçe (Bkz.Ek-3) lehine, göreceli olarak fark saptanmıştır.

Sporun, fiziksel, zihinsel, duyuşsal ve sosyal gelişim sağladığına ilişkin görüş ile semt sahalarının daha çok yaşam boyu spor amacıyla kullanılması, spor alanlarına ücretsiz toplu taşıma yapılması, belediyeye ait spor tesislerinde antrenör ve sağlık ekibi bulundurulması, belediyeye ait spor tesislerinin mutlaka belediye tarafından işletilmesi, spor alan ve tesislerinin yapımında belediyelerin etkinliğini artırmaya yönelik olarak, yasal düzenlemelerin gerekliliği, spor tesislerinin sürekli olarak denetlenmesinin gerekliliği ve belediyelerin kurması gereken asgari spor tesisi sayı ve kapasitesine ilişkin görüşler arasında farklılık saptanamamıştır. Bu konularda bütün ilçelerin BMÜ'nin görüşleri paralel ve olumlu yöndedir.

Halka açık spor alanlarında spor yapanlara danışmanlık bazında antrenörlük ve sağlık bilgisi hizmeti sunulması görüşüne, Çankaya ile Etimesgut, Gölbaşı, Keçiören, Mamak, Sincan ve Yenimahalle arasında, Çankaya lehine farklılık saptanmıştır. Bu farklılığın Çankaya'daki spor tesislerinin daha fazla olması (Ersan ve Güner N, 1993), dolayısıyla burada spor yapanlarında sayının fazla olmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Bir bölgede spor tesisi ve spor yapan insanlar arttıkça ihtiyaç ve beklentilerin de da zaman içerisinde artacağı düşünülebilir. Çankaya Belediyesi sınırları içinde düzenli spor yapma alışkanlığı kazanmış insanların istek ve beklentilerinin bu yönde daha fazla olduğu düşüncesinden hareketle ve BMÜ de bu istemi dikkate almak zorunda oldukları için diğer bölgelerin meclis üyeleriyle görüş farklılığının doğal olabileceği düşünülebilir. Bu nedenle Çankaya'daki spor tesisleri diğer ilçelere oranla fazladır (Spor Tesisleri, 1998 s.1), (Keçiören Rehberi, 1996 s.1). Kuşkusuz halkın beklentilerini dikkate almak bütün BMÜ için geçerli olmalıdır. Ancak yıllardır diğer ilçelerdeki BMÜ'nin siyasi profilin her seçimde değişmesine rağmen Çankaya'dan seçilen BMÜ'nin siyasi profilinin büyük oranda değişmemesi düşüncemizi doğrular niteliktedir (YSK Yerel Seçim Sonucu Tutanakları, 1984-1999).

BMÜ'nin bölgelerindeki kulüp ve okullara belediyelerin spor malzemesi yardımı yapması gerektiği görüşüne Çankaya ilçesi ile tüm diğer ilçeler arasında Çankaya lehine farklılık saptanmıştır. Özellikle kulüplere yardım her belediyenin, üzerinde önemle durduğu bir konudur. (Nisan 1999 Yerel Seçimlerine Ait Siyasi Partilerin Seçim Bildirgeleri, 1999, Ankara) Çünkü bu durum, aynı zamanda bir siyasi yatırım olabilmektedir. Kulüp ve okullara spor malzemesi yardımı yapılmasına ilişkin görüş farklılığının Çankaya lehine çıkması, bu belediyenin gelirinin yüksek oluşuna bağlanabilir. Çünkü buradaki arsa ve emlak değerleri daha yüksek olduğu bilinen bir gerçektir. dolayısıyla vergi gelirlerinin de fazla olması doğaldır (Birler O.B. 1994). Doğal olarak

geliri fazla olan belediye bu yönde kaynak aktarmına daha kolay gidebilmektedir. Diğer belediyeler öncelikli harcamalarını daha öncelikli hizmetlere aktarmak durumunda kalabilmektedirler. (Temizlik, altyapı, park vs.).

Belediyelerin spor yönetiminin, seçimle gelmiş politikacılar yerine, spor yönetimi konusunda meslekî eğitim almış uzmanların idaresine bırakılması gerekliliği görüşüne, Çankaya ile Altındağ, Mamak, Sincan BMÜ arasında Çankaya lehine; farklılık saptanmıştır.

BMÜ'nin spor yatırımı yapılırken, dikkate alınması gereken hedef kitle önceliği ise, % 56,66 arasında çocuklar, % 26,66 oranında gençler, % 13,38 oranında özürlüler, % 1,33 oranında yaşlılar, % 0,66 oranında yetişkinler, % 0,66 oranında orta yaş ve % 0,66 oranında ileri yaş şeklinde sıralanmıştır. BMÜ'nin spor tesisi yapımında % 56.66 gibi yüksek bir oranla çocukların gözetilmesi gerektiği görüşüne spor yapma alışkanlığının küçük yaşlarda kazandırılması gerektiği ve çocuklarda sağlıklı bir fiziksel gelişim ile spor kültürü oluşmasında erken yaşta spora başlamanın önemli olduğu gerçeğine paralel olması sevindiricidir.

Sporun kitlelere yaygınlaştırılması ve sporun toplumsal bir kurum olma özelliğinin herkes tarafından anlaşılıp benimsenmesi için, yerel yönetimlerin bu konudaki ağırlığı ve etkinliği artırılmalıdır.

Belediyelerin karar mekanizması olan belediye meclisleri, sporun kitlelere yaygınlaştırılması konusunda, yerel yönetimlerin öneminin ve etkinliğinin farkındadırlar. Ancak çok çeşitli işlevler yüklenmiş olan belediyelerin, spor ve spor yönetimi konusunda oluşmuş bir geleneği ya da mevzuatı yoktur. Belediyelerin spor işlerinin sevk ve idaresi genellikle "Eğitim-Kültür Müdürlükleri" aracılığı ile yürütülmektedir*. Belediyelerin spor hizmetlerinin ve bu çerçevede kitle sporunun geliştirilmesinde etkin bir yer alabilmesi için, öncelikle belediyelerde, mesleki eğitim almış spor yöneticileri istihdam edilmeli ve bu yöneticilerin amaca yönelik olarak görev yapabilmesi için belediye bünyesinde spor biriminin kurulması ve kurumlaşması gerekmektedir.

BMÜ, sporun kitlelere yaygınlaştırılması konusunda, belediyelerin yapması gereken işler ve görevlere ilişkin, olumlu tutum ve görüşlere sahip olmalarına rağmen, bunların pratiğe geçmesindeki zorluklar ve gecikmeden dolayı halkın spor hizmetlerinden uzak kalmaması için, hem bölgesel bazda oluşturulacak sporla ilgili sivil toplum örgütlerinin, hem de belediyelerle işbirliği içinde çalışabilecek "mahalle danışma grupları, mahalle komisyonları", "semt kurulları" (Nisan 1999 Yerel Seçimlerine Ait Siyasi Partilerin Seçim Bildirgeleri, 1999, Ankara), gibi isimlerle son yıllarda seçim bildirgelerinde sıkça dile getirilen grupların, spor ekseninde etrafında ivedilikle oluşturularak, belediyeler üzerinde toplumsal baskı grubu işlevi görmesi, sporun kitlelere yaygın-

* Ankara ili metropol ilçe belediyelerinin spor faaliyetlerinin, "Eğitim-Kültür Müdürlükleri" aracılığı ile yürütüldüğü sonucu, araştırma sırasında gözlemlenmiştir.

laştırılmasında belediyelerin üstlendiği veya üstlenebileceği görevleri hayata geçirmek ve gündemde tutmak açısından yararlı olacaktır.

BMÜ, spor ve kitle sporu konusunda duyarlı ve büyük oranda iyi niyetli olmalarına rağmen, bu konuda neler yapılabileceği konusunda bilgi ve öneri eksikliğine sahiptirler. Çünkü ankette yer alan "Sizin SKYYF konusunda belediyelerin rollerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?" şeklindeki açık uçlu soruya sadece bir BMÜ'nin yanıt verdiği görülmüştür. Bu nedenle bu madde değerlendirmeye alınmamıştır. Üniversitelerin spor bölümlerinin ve yüksekokullarının akademik kadrolarının bu konuda yapacakları öneri ve bilgi aktarımları gerçekleştirilmeli, belediye meclis üyelerinin de bu bilgileri meclis toplantılarında tartışıp karara bağlamaları yararlı olacaktır.

Belediyelerin spor alan ve tesisi yapımı konusundaki yasalarda yer alan; bir yasayla görev verip öbür yasayla görevini yapmasını sınırlayan çelişkiler ortadan kaldırılmalıdır (Fişek K. 1998). T.B.M.M. gündeminde görüşülmeyi bekleyen "Yerel Yönetimler Yasası"nda bu konu mutlaka çözüme kavuşturulmalıdır. Mahalli İdarelerle İlgili Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nda bu konuya şu şekilde değinilmiştir:

"Madde 2- 1580 sayılı Kanununun 15 inci maddesine aşağıdaki bendler eklenmiştir. 87- Sporun kitlelere yayılmasını sağlamak, gençlik ve spor tesisleri yapmak, işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek, spor tesislerini Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün talebi üzerine ulusal ve uluslararası müsabakalara tahsis etmek, amatör sporu teşvik etmek, amatör spor kulüplerine spor malzemesi yardımıyla bulunmak (Bu görev, büyükşehir belediyeleri tarafından da yerine getirilebilir.)" (<http://www.dpt.gov.tr/plan8.dpt.gov.tr/cevre/mahalli.html>)

Görüldüğü gibi kanun tasarısında dahi belediyelerin kitle sporuna katkısı net değildir. Bu konuda GSGM'nün talebi öngörülmüştür. Dolayısıyla yine belediyeler ve GSGM arasında yetki karmaşası olacağı şimdiden bellidir. Ayrıca sporun kitlelere yaygınlaştırılmasında yerel yönetimlerin katkısı, sadece Büyükşehir belediyesi düzeyinde öngörülmüştür. Oysa ilçe belediyelerinin de bu konuda aktif rol almaları gerektiği bu araştırmanın sonucunda belediye meclisi üyelerinin görüşleri olarak ortaya çıkmıştır.

KAYNAKLAR

- T.C Anayasası (1995) , Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yerel Seçim Sonuçları, Y.S.K Tutanakları, (1984-1999) Ankara.
- 1580 Sayılı Belediye Kanunu' (1990), Ankara: Kanunlar Külliyesi, Başbakanlık Yayınları
- 3030 Sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun
- 3289 Sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
- Keçiören Rehberi, (1996), Ankara: Keçiören Belediyesi Basın Yayın Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayını.
- Spor Tesisleri, (1998), Ankara, Çankaya Belediyesi Eğitim-Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Yayını.
- 'Nisan 1999 Yerel Seçim Sonuçları', Y.S.K Tutanakları, 1999. Ankara.
- ANAP, C.H.P, D.S.P, F.P, M.H.P Altındağ, Çankaya, Etimesgut, Gölbaşı, Keçiören, Mamak, Sincan, Yenimahalle İlçeleri Belediye Başkan Adaylarının Nisan 1999 Yerel Seçimlerine Ait Seçim Bildirgeleri, (1999), Ankara.
- Aytaç, F. (1998), Açıklamalı Belediye Kanunu, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Birler, O.B. (1994), Açıklamalı ve Uygulamalı Belediye Gelirleri Kanunu Ankara: Mahalli İdareler Eğitim Araştırma Geliştirme Merkezi Yayını.
- Erkan, N., (1998), Sağlık Mutluluk Zindelik ve Güzellik İçin Yaşam Boyu Spor. Ankara: Bağırhan Yayımevi.
- Ersan, A. Güner, N., (1993), 'Ankara Sporü', Ankara: Ankara Büyükşehir Belediyesi Yayını.
- Fişek, K. (1998), Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Dünyada ve Türkiye de Spor Yönetimi, Ankara: Bağırhan Yayımevi,
- Turgut F. Baykul Y., (1993), Ölçme Teknikleri, Ankara: ÖSYM Yayınları.

<http://www.dpt.gov.tr/dptweb/ekutup97/hukuk96>

<http://www.dpt.gov.tr/plan8.dpt.gov.tr/cevre/mahalli.html>

<http://www.ankara-bel.gov.tr/index2.html>

Ek Tablo 1: BMÜ'nin SKYYF'na İlişkin Tutumlarının Faktör Analizi ve Madde Analizi Sonuçları

Madde	Faktör Yük Dereceleri	Madde Toplam Korelasyonu
S-5	,521	,3265
S-6	,450	,2598
S-7	,742	,5357
S-8	,684	,4624
S-9	,741	,5427
S-10	,509	,3194
Alpha=,70		

Ek Tablo 2: BMÜ'nin SKYYF'na İlişkin Görüşlerinin Faktör Analizi ile Madde Analizi Sonuçları

Madde	Faktör Yük Dereceleri	Madde Toplam Korelasyonu
S-11	,368	,2436
S-12	,513	,3503
S-13	,547	,3545
S-14	,631	,4447
S-15	,679	,4675
S-16	,661	,4444
S-17	,511	,3209
S-18	,494	,2968
Alpha=,70		

Ek Tablo 2: BMÜ'nin SKYYF'na İlişkin Görüşlerinin Faktör Analizi ile Madde Analizi Sonuçları

İlçe Adı	Kuruluş Yılı	Nüfus	Yüzölçümü (km ²)
Altındağ	1984	422.688	573
Çankaya	1984	714.330	1.157
Etimesgut	1990	70.800	10
Gölbaşı	1988	43.552	1.810
Keçiören	1984	536.168	759
Mamak	1984	410.359	90
Sincan	1988	101.118	364
Yenimahalle	1984	351.456	295

Kaynak:www.ankara-bel.gov.tr/index2.html

YAYIN KURALLARI

1. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi'nde Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerinin teorik ve uygulamalı alanlarına ilişkin araştırmalar ile yayın kurulunun uygun göreceği veya isteği üzerine hazırlanmış derleme yazılar yayımlanabilir.
2. Dergiye gönderilen yazılar A4 daktilo kağıdına ve sahifelerin bir yüzüne iki satır aralıklı, sağda 2 cm., solda 3 cm. boşluk bırakılarak elektrikli daktilo veya bilgisayarda Word 6.0 veya üst sürümleri ile yazılmalıdır.
3. Makalelerde Türkçe ve İngilizce özetler ve anahtar kelimeler yer almalı, kaynakça dahil 8 daktilo sayfasını geçmemelidir. Yazılar bir disket ve üç basılı nüsha halinde ve yazının açık adresi, telefonu varsa faks numarası eklenerek gönderilmelidir.
4. Gönderilen yazılarda sade bir Türkçe kullanılması gerekmektedir. Aşırı yeni veya aşırı eski kelimelere gerekmedikçe yer verilmemelidir. Türkçe ve yabancı dilde yerleşmiş spor terminolojisine özen gösterilmelidir.
5. Fotoğraflar siyah-beyaz olmalı, arkalarına numara verilerek aynı zarfa konulmalıdır. Ayrıca, metin içerisinde fotoğrafların yerleşeceği yere not düşülmelidir.
6. Şekil, grafik ve tablolar aynı bir kağıda baskıya girecek şekilde çizilmiş veya yazılmış olarak gönderilmelidir.
7. Makalelerin her türlü sorumluluğu yazara aittir. Yazılar yayınlansın ya da yayınlanmasın geri gönderilemez. Yayınlanmasına, kısaltılmasına veya bölümler halinde yayınlanmasına yayının kurulu karar verir.
8. Yazar adı veya adları başlığın sağ altına gelecek şekilde birden çok yazar varsa alt alta yazılmalıdır. Yazının veya yazarların adresi adının ve soyadının sonuna konulacak yıldızla birinci sahifenin alt kısmında gösterilmelidir.
9. Yazılar, yayının kurulunun belirleyeceği hakemler tarafından incelendikten sonra yayınlanacaktır.
10. Kaynakça yazar soyadlarına ve alfabetik sıraya göre yapılmalıdır. Kaynak gösterilirken kaynak numaraları metin içinde cümlenin bittiği yerde parantez içinde verilmelidir.